

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
KONKURS POLONISTYCZNY DLA KLAS IV-VIII
UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

ETAP REJONOWY 2020/2021

Model oceniania – etap rejonowy

Uwaga! W zadaniach 2, 3, 6, 7, 8, 14 odejmujemy 1 punkt za błędy ortograficzne w danym zadaniu, niezależnie od ich liczby.

W zadaniach 15 i 16 ortografię oceniamy zgodnie z modelem- również maksymalnie odejmujemy 1 punkt.

Nr	Prawidłowa odpowiedź	Liczba punktów
1	1 E, 4 A, 5 C	1 p. przy pełnej poprawności
2.	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <p>Jasiński: Anonim zwany Gallem zapisał informacje, które uważał za wiarygodne, ponieważ opierał się na przekazach ustnych o początkach dynastii Piastów.</p> <p>Kostrzewski: Państwo Mieszka I było budowane też przez poprzednie pokolenia władców, którzy podbijali sąsiednie plemiona i wzmacniali potęgę kraju.</p> <p>Należy uznać wszystkie odpowiedzi, jeśli w adekwatny sposób odnoszą się do tekstu i polecenia.</p>	<p>2 p.</p> <p>(1 p. za poprawność merytoryczną obu zdań</p> <p>1 p. za poprawną formę obu zdań- zдание wielokrotnie złożone, zawierające co najmniej trzy wypowiedzenia składowe)</p>
3.	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <p><u>styl popularnonaukowy</u>: przytoczenie wypowiedzi naukowców, odniesienie do dat, odniesienie do źródeł historycznych, terminy naukowe, np. <i>dynastia</i>, <i>protoplasta</i>.</p> <p><u>styl publicystyczny</u>: wykorzystanie zwrotów z mowy potocznej (<i>łamać sobie głowę</i>), zwroty retoryczne (pytania retoryczne), śródtytuły (nagłówki), obecność lidu.</p> <p>Należy uznać wszystkie odpowiedzi, jeśli w adekwatny sposób odnoszą się do tekstu i polecenia.</p>	<p>1 p. za oba poprawne przykłady</p>
4.	D.	1 p.
5.	F, P	1 p.

6.	<p>Przykładowa odpowiedź: <i>Wawel nie postępuje tak, jak rzetelny historyk mimo kreowania się na takiego. Opiera swoje rozumowanie nie na faktach, a na pogłoskach i własnej opinii, dlatego dochodzi do wniosków sprzecznych z odczuciem naocznych świadków wydarzeń – publiczności (odniesienie do fragmentu 1.). Jego działania zamiast na dociekaniu prawdy historycznej skupiają się na kłótniach z innymi historykami na temat różnych nieprawdopodobnych teorii i hipotez (odniesienie do fragmentu 2.).</i> Uznaje się także inne odpowiedzi, jeśli są adekwatne do fragmentów i polecenia.</p>	1 p. za wyjaśnienie ironii oraz dwa adekwatne i funkcjonalne odwołanie do fragmentów
7.	Pustelnik, Alina, Filon	1 p. przy pełnej poprawności
8.	<p>Przykładowa odpowiedź: <i>Zgadzam się z tezą Juliana Maślanki. W „Balladynie” zło jest silniejsze niż dobro. Jest to widoczne w historii Kirkora, który ma dobre intencje odzyskania korony od uzurpatora, jednak ginie w konsekwencji zdrady Balladyny. Zło ma wpływ na cały naród – rządy Balladyny, a wcześniej Popiela, powodują cierpienie ludu.</i> Uwaga! Jeden z przykładów z utworu powinien ilustrować działania pozytywne bohaterów, a drugi – wpływ czynionego zła na jednostki i naród. Uznaje się także inne odpowiedzi, jeśli są adekwatne do tekstu i polecenia.</p>	1 p. za uzasadnienie zawierające trafne odwołanie do przynajmniej dwóch przykładów z tekstu
9.	A.	1 p.
10.	znamienia, znamieniu np. ramię, imię, plemię.	1 p. za wszystkie poprawne uzupełnienia
11.	F, P	1 p.
12.	A 3.	1 p.
13.	A, D	1 p.
14.	<p>Uczeń powinien wskazać <u>dwa</u> spośród wymienionych elementów graficznych i objaśnić je w kontekście poematu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - łańcuch (symbol uwięzienia, odnosi się do uwięzienia pani w wieży w wyniku tajemniczej klątwy) - trzy świece (symbol życia, dwie zgasły, jedna ledwo się tli, co odnosi się do rychłej śmierci pani) - tkanina (jest to symbol o charakterze autotematycznym, ukazuje sceny z poematu, odnosi się do tkaniny, którą tkła pani) - liść (symbol upadku i końca, pani sprzeciwiła się losowi, za co czeka ją śmierć) - kolorystyka (biel – symbol niewinności pani wiodącej samotnicze życie, czerń-zbliżającej się śmierci, czerwień-kolor uczucia pani do Lancelota) - jesień (symbol rozkładu, zbliżającej się śmierci – przed osiągnięciem celu pani umrze) - latarnia (symbol poszukiwań, wskazywania drogi – pani płynie do Camelotu) - krucyfiks (symbol wiary – Lancelot mówi, że została przyjęta do Bożej chwały) <p>Uwaga! Nie uznaje się odpowiedzi, w których wymieniono elementy graficzne z objaśnieniem ich bez odniesienia do poematu. Uznaje się także inne odpowiedzi, jeśli są adekwatne do obrazu, tekstu i polecenia.</p>	2 p. po 1 p. za każdy element graficzny, którego znaczenie zostało adekwatnie wyjaśnione w kontekście poematu

15.	<ul style="list-style-type: none"> poprawność merytoryczna – całkowity brak błędów rzeczowych związanych z treścią <i>Grażyny</i>, zgodne z utworem przedstawienie, o czym rozmawia Grażyna z Litaworem (konieczne wskazanie imion) – 1 p. walory literackie pracy, np. charakter perswazyjny wypowiedzi bohaterów, oddanie emocji, charakterystyki postaci, elementy opisu przeżyć wewnętrznych, elementy opisu atmosfery – 1 p. całkowita poprawność stylistyczna i językowa – 1p. całkowita poprawność i interpunkcyjna, zachowane zasady zapisu dialogu – 1 p. 	4 p.
16.	<p>UWAGA! Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 200 słów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: I. realizacji tematu wypowiedzi, II. elementy retoryczne oraz III. kompetencje literackie i kulturowe. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyznaje 0 punktów.</p> <p>Jeżeli w wypowiedzi uczestnik w ogóle nie odwołał się do żadnego z tekstów kultury określonych w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyznaje 0 pkt. Nie sprawdza się i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Sprawdzający umieszcza dopisek – „Brak odwołania do lektur konkursowych”.</p> <p>Za wypowiedź w innej formie niż rozprawka uczestnik otrzymuje 0 pkt. Nie sprawdza się i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Sprawdzający umieszcza dopisek – „Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu”.</p> <p>Jeżeli wypowiedź w całości nie dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, sprawdzający przyznaje 0 pkt. Nie sprawdza się i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Sprawdzający umieszcza dopisek – „Praca nie dotyczy wskazanego problemu”.</p> <p>I REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI (0-2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu: roli kobiet w kreowaniu historii i legend. (2 p.) Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma), np. odwołano się tylko do dwóch tekstów literackich z programu merytorycznego lub do tekstu literackiego i filmu ALBO w pracy występują obszerne fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu (1 p.) Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu (praca nie jest sprawdzana) ALBO nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma), np. odwołano się jedynie do jednego tekstu kultury z programu merytorycznego ALBO odwołano się tylko do dwóch tekstów literackich z programu merytorycznego i w pracy występują obszerne fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu (praca jest sprawdzana). (0 p.) <p>II ELEMENTY RETORYCZNE (0-4)</p> <p>UWAGA! Argumentowanie nie polega na streszczaniu utworów. Argumentacja może przybierać różne formy, np. od ogółu do szczegółu (argument + przykład), od szczegółu do ogółu (analiza przykładu + argument jako wnioski z analizy) i inne.</p> <p>Pogłębiona argumentacja (4 p.):</p> <ul style="list-style-type: none"> Piszący zajmuje stanowisko wobec problemu, objaśnia swoje rozumienie tematu; argumentacja jest trafna wobec przyjętego stanowiska i jest logicznie powiązana z wnikliwą i rzeczową interpretacją faktów wybranych z tekstów kultury; argumentacja prowadzi do wniosków innych niż powtórzenie tezy. <u>Co najmniej</u> dwa argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane są odpowiednimi przykładami. 	20 p.

- Argumenty/przykłady są w dostrzegalny sposób LOGICZNIE uporządkowane, np. są przedstawione według wagi albo są zapisane w porządku: argument – kontrargument.

Praca spełnia dwa dowolne wymagania na 4 punkty, a trzecie wymaganie na 2 punkty – **(3 p.)**

Powierzchnowa argumentacja **(2 p.)**:

- Piszący zajmuje stanowisko wobec problemu; argumentacja jest trafna wobec przyjętego stanowiska i powiązana z wybranymi tekstami kultury; w wypowiedzi brak wnikliwości; wnioski nie wykraczają poza powtórzenie tezy.
- Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej (bez argumentów).
- Argumenty/przykłady są uporządkowane częściowo lub pozornie.

Podjęta próba argumentowania stanowiska **(1 p.)**:

- Wyliczenie powierzchownie omówionych przykładów powiązanych z problemem określonym w temacie. Przykłady są uporządkowane częściowo lub pozornie.

Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p., np. nie przedstawiono stanowiska lub nie przywołano treści wybranych tekstów kultury w powiązaniu z problemem określonym w temacie. **(0 p.)**

III KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE (0-4)

Za każdy błąd rzeczowy odejmuje się 1 punkt w tym kryterium.

Za brak tytułu i/lub autora przywołanego utworu jest odejmowany 1 punkt. W przypadku dwóch lub trzech utworów omówionych bez wskazania tytułu i/lub autora odejmowane są maksymalnie 2 punkty.

Uwaga! W ocenie tego kryterium nie chodzi o liczbę przywołanych przez ucznia utworów, a stopień ich znajomości i umiejętność wybrania treści przydatnych do argumentowania. Oznacza to, że praca, w której odwołano się do trzech utworów, może uzyskać punktację niższą niż 4 punkty, jeśli odwołania do tekstów są niefunkcjonalne, nie służą argumentacji, są zbyt powierzchowne lub ogólne.

- Zgodne z poleceniem wykorzystanie faktów z trzech tekstów kultury: fakty z tekstów kultury osadzone są w kontekście utworów i świadczą o ich bardzo dobrej znajomości; fakty z utworów wyselekcjonowane są pod kątem argumentacji i trafnie zinterpretowane, nie tylko wymienione **(4 p.)**
- Zgodne z poleceniem wykorzystanie faktów z dwóch tekstów kultury: fakty z tekstów kultury osadzone są w kontekście utworów i świadczą o ich bardzo dobrej znajomości; fakty z utworów wyselekcjonowane są pod kątem argumentacji i trafnie zinterpretowane, nie tylko wymienione **(3 p.)**
- Zgodne z poleceniem wykorzystanie faktów z jednego tekstu kultury: fakty z tekstu kultury osadzone są w kontekście utworu i świadczą o jego bardzo dobrej znajomości; fakty z utworu wyselekcjonowane są pod kątem argumentacji i trafnie zinterpretowane, nie tylko wymienione **(2 p.)**
- Luźny związek przytoczonych faktów z przyjętym stanowiskiem LUB podjęta próba interpretacji wymaganych tekstów w powiązaniu z przyjętym stanowiskiem, będąca w większości streszczeniem lub przytoczeniem innych informacji o tekstach **(1 p.)**
- Brak powiązania przytoczonych faktów z utworem z przyjętym stanowiskiem wobec problemu LUB brak interpretacji faktów z jakiegokolwiek wymaganego tekstu kultury – tylko streszczanie lub przytoczenie innych informacji o tekstach bez wykorzystania ich w celach argumentacyjnych. **(0 p.)**

	<div>IV KOMPOZYCJA TEKSTU (0-2)</div> <div><ul style="list-style-type: none">Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity (wydzielenie akapitami tylko trzech zasadniczych części wypowiedzi nie spełnia wymagań tego kryterium). Pełna spójność, bez zbędnych powtórzeń i fragmentów nie dotyczących problemu wskazanego w poleceniu (2 p.)Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności (np. powtórzenie myśli, fragment nie dotyczący problemu wskazanego w poleceniu, rażący brak związku logicznego pomiędzy dwoma zdaniami następującymi między sobą w jednym akapicie) lub podziału na akapity (np. nie wyodrębniono w oddzielnym akapicie argumentu/przykładu, wyodrębniono w oddzielnych akapitach treści silnie powiązane ze sobą logicznie) (1 p.)Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p. (0 p.)</div> <div>V STYL (0-2)</div> <div>Uwaga! Błędy stylistyczne inne niż dotyczące odpowiedniości i jednolitości stylu oceniane są w kategorii VII JĘZYK.</div> <div><ul style="list-style-type: none">Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi – dobór słownictwa i konstrukcji składniowych służy argumentacji (wyjaśnianie, wnioskowanie), podkreśla rzeczowość oraz porządek. Nieodpowiedni jest styl kolokwialny, poetycki, przesadnie naukowy lub typowy dla przemówienia. Jednolity – bez mieszania stylów. (2 p.)Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu. (1 p.)W przewadze nieodpowiedni do treści i formy wypowiedzi oraz niejednolity (0 p.)</div> <div>VI JĘZYK (0-4)</div> <table><tr><td>zakres środków / poprawność środków</td><td>0 błędów</td><td>1 błąd</td><td>2 błędy</td><td>3 błędy</td><td>ponad 3 błędy</td></tr><tr><td>Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu</td><td>4 p.</td><td>3 p.</td><td>2 p.</td><td>1 p.</td><td>0 p.</td></tr><tr><td>Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.</td><td>3 p.</td><td>2 p.</td><td>1 p.</td><td>0 p.</td><td>0 p.</td></tr><tr><td>Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.</td><td>2 p.</td><td>1 p.</td><td>0 p.</td><td>0 p.</td><td>0 p.</td></tr></table> <div>VII ORTOGRAFIA (0-1)</div> <div>0-2 błędy – 1 p. ponad 2 błędy – 0 p.</div> <div>VIII INTERPUNKCJA (0-1)</div> <div>do 3 błędów – 1 p. ponad 3 błędy – 0 p.</div>	zakres środków / poprawność środków	0 błędów	1 błąd	2 błędy	3 błędy	ponad 3 błędy	Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.	
zakres środków / poprawność środków	0 błędów	1 błąd	2 błędy	3 błędy	ponad 3 błędy																					
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.																					
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.																					
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.																					
	<div>Razem</div>	<div>40 p.</div>																								

Każdy poprawny sposób rozwiązywania zadań przez ucznia powinien być uznawany. W modelu odpowiedzi zamieszczono warunki poprawności odpowiedzi i przykładowe rozwiązania.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania: 40 punktów